

PROTOKÓŁ Z VIII POSIEDZENIA PODKOMITETU DO SPRAW ROZWOJU PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027

24.03.2025 r., Warszawa

W ósmym posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027 (dalej: Podkomitet) wzięło udział 55 osób w tym 11 stałych członków i/lub zastępców Podkomitetu (lub osób z pisemnym upoważnieniem) reprezentujących stronę rządową, 14 reprezentujących stronę samorządową, 3 reprezentujących partnerów społecznych, 11 reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, 2 stałych obserwatorów oraz 14 innych uczestników zgłoszonych do udziału w posiedzeniu przez członków/członkinie Podkomitetu. Do głosowania uprawnionych było 39 osób (w tym 4 upoważnione osoby) – lista osób biorących udział w posiedzeniu stanowi załącznik numer 2 do protokołu).

Obradom przewodniczył **pan Zygmunt Mierzejewski**, Przewodniczący Podkomitetu powitał zgromadzonych na kolejnym posiedzeniu Podkomitetu i oddał głos **pani Ewie Kulik-Bielińskiej** z Fundacji im. Stefana Batorego, która z głębokim smutkiem poinformowała zgromadzonych o niespodziewanym odejściu jednej z członkiń Podkomitetu, wspaniałej i nieocenionej **pani Anny Drabarz**, która pomimo trudności z jakimi zmagiała się na co dzień będąc osobą niepełnosprawną, potrafiła walczyć o poprawę jakości życia osób w podobnej sytuacji i działać na rzecz dobra publicznego. Dr Anna Drabarz była specjalistką w prawie międzynarodowym i Unii Europejskiej, szczególnie w zakresie praw człowieka i równego traktowania. Działała nie tylko lokalnie będąc współzałożycielką Podlaskiego Sejmiku Osób z Niepełnosprawnościami, ale również na poziomie całego kraju będąc członkinią Zarządu Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami, a nawet na obszarze UE będąc członkinią Zarządu Europejskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami (European Disability Forum). Współpracowała z instytucjami UE, promowała wdrożenie Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, współtworzyła Polski Akt o Dostępności w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Minutą ciszy uczczono pamięć pani Anny Drabarz.

Pan Zygmunt Mierzejewski wyraził głębokie ubolewanie nad odejściem jednej z członkiń Podkomitetu. Rozpoczynając posiedzenie przedstawił propozycję obrad i poprosił o zgłoszenie uwag i propozycji uzupełnień do przesłanej przed posiedzeniem agendy spotkania. Wobec braku uwag, porządek obrad,

stanowiący załącznik nr 1 do protokołu, został przyjęty w niezmienionej formie. Następnie **pan Przewodniczący** przedstawił propozycję harmonogramu prac Podkomitetu do końca 2025 roku:

- 15 maj – posiedzenie online Podkomitetu
- 3-4 wrzesień – warsztat połączony z posiedzeniem Podkomitetu
- 15 październik – posiedzenie online Podkomitetu
- 25-26 listopad – warsztat połączony z posiedzeniem Podkomitetu

Wobec braku uwag propozycja harmonogramu została przyjęta. Otwierając dyskusję nad pierwszym punktem programu **pan Przewodniczący** poprosił **panią Justynę K. Ochędzan** o przedstawienie opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

1. **Polityka spójności w nowej perspektywie finansowej – wypracowanie rekomendacji Podkomitetu**

Pani Justyna K. Ochędzan, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS przedstawiła opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES). Skupiła się, na jej zdaniem, najistotniejszych rekomendacjach zawartych w tej opinii, jako kluczowy punkt wskazała rolę polityki spójności jako narzędzia wspierającego rozwój społeczno-gospodarczy Europy. Podkreśliła, że spójność nie jest sprzeczna z konkurencyjnością, a jej celem jest zarówno rozwój, jak i wzmocnienie odporności społeczeństw. Polityka spójności powinna opierać się na zasadzie partnerstwa, która jest fundamentem demokratycznego podejmowania decyzji. Rekomendacje dotyczą również koncentracji tematycznej, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji społecznych i infrastruktury, w tym mieszkań, które mają wpływ na dobrostan społeczeństw. Jako istotny punkt wskazała również uproszczenie procedur wdrażania funduszy, w tym poprzez koszty uproszczone, aby zmniejszyć biurokrację i ułatwić dostęp do środków. Dodatkowo, wskazała na znaczenie funduszy związanych z transformacją energetyczną oraz ich długofalowy charakter, zwracając uwagę na regiony, które przechodzą przez proces transformacji i muszą otrzymać wsparcie. Na koniec zaznaczyła, że polityka spójności powinna być wzmocniana w wymiarze społecznym, aby nie zostawiać w tyle słabszych grup społecznych.

Pani Magdalena Łasak-Strutyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionu, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, członkini Prezydium Podkomitetu, przedstawiła w formie prezentacji (załącznik nr 3) stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polski przyjęte w dn. 28.11.2024 r. (załącznik nr 4). Pani Łasak-Strutyńska podkreśliła, że w ciągu 20 lat polityki spójności w Polsce, samorządy odegrały kluczową rolę w zarządzaniu funduszami unijnymi.

Poinformowała, że przedstawione w materiałach stanowisko zostało przygotowane przez 16 polskich regionów, które podkreślają znaczenie przeciwdziałania centralizacji polityki i wykluczeniu regionów z procesu decyzyjnego. Wskazała na konieczność zachowania obecnego udziału polityki spójności w budżecie UE oraz dostosowania funduszy do specyficznych potrzeb regionów. Jako istotne z punktu widzenia samorządów wskazała takie tematy jak zmiany klimatyczne, demograficzne oraz wsparcie regionów węglowych. Podkreśliła rolę większej autonomii regionów i uproszczenia procedur, by umożliwić skuteczniejsze wdrażanie polityki spójności. Na koniec zadeklarowała, że regiony deklarują gotowość do współpracy w kształtowaniu przyszłości polityki UE.

Pani Karolina Dreszer-Smalec, Prezeska Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP) przedstawiła w formie prezentacji (załącznik nr 5) rekomendacje OFOP (załącznik nr 6). Pani Dreszer-Smalec w swojej wypowiedzi omówiła kluczowe kwestie dotyczące polityki spójności Unii Europejskiej w nowym okresie finansowania (2028-2034). Podkreśliła znaczenie spójności społecznej, szczególnie w kontekście rozwoju regionów, które są w gorszej sytuacji gospodarczej. Zwróciła uwagę na konieczność integracji obywateli państw trzecich oraz włączania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne. Podkreśliła rolę polityki spójności jako narzędzia do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i wspierania grup dotkniętych dyskryminacją. Podkreśliła, że zasada partnerstwa w tworzeniu programów finansowanych z funduszy UE powinna zostać uznana za kluczową dla wzmocnienia demokracji i odpowiedzi na regionalne potrzeby. Wskazała również na potrzebę elastyczności w wydatkowaniu środków oraz uproszczenia procedur, aby fundusze były łatwiejsze do pozyskania. Dodatkowo omówiła potrzebę monitorowania przestrzegania praw człowieka, szczególnie w kontekście wyzwań migracyjnych i kryzysowych. W zakończeniu podkreśliła rolę edukacji i inwestowania w wiedzę na temat przestrzegania Karty Praw Podstawowych.

Pan Krzysztof Mrozek, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć (PZS) przedstawił rekomendacje PZS (załącznik nr 7). Podkreślił, że polityka spójności jest najbardziej demokratyczną i zdecentralizowaną formą polityki UE, która nie tylko wspiera inwestycje, ale także buduje zaufanie społeczne i poparcie dla integracji europejskiej. Jest to szczególnie istotne w obecnych niepewnych czasach. Pan Mrozek zaznaczył, że polityka spójności powinna być bardziej związana z długofalowymi strategiami UE, szczególnie z celami klimatycznymi. Zwrócił uwagę na potrzebę uproszczenia struktury funduszy, aby poprawić dostęp do środków, zwłaszcza dla organizacji pozarządowych. Podkreślił również znaczenie zasady partnerstwa i zaangażowania różnych interesariuszy w procesy decyzyjne na poziomie lokalnym i regionalnym. Rekomendował także zamknięcie „tylnych drzwi” dla finansowania paliw kopalnych i rozwiązań szkodliwych dla środowiska oraz utworzenie alokacji finansowej na odbudowę zasobów

przyrodniczych. Wskazał, że zielona transformacja powinna być powiązana z kwestiami konkurencyjności i obronności, a polityka spójności powinna wspierać te cele.

Pani Justyna Nakielska, Fundacja Habitat for Humanity Poland przedstawiła w formie prezentacji (załącznik nr 8) rekomendacje Fundacji Habitat for Humanity Poland (załącznik nr 9). Pani Nakielska omówiła wyzwania związane z dostępnością mieszkań w Polsce, uwzględniając zmiany klimatyczne, demograficzne oraz rosnące wykluczenie społeczne. Wskazała na rosnące ceny mieszkań, trudności z kredytami oraz brak rynku wynajmu, a także na niedobór mieszkań. Jako problem wskazała również nieefektywne energetycznie budynki, które wpływają na jakość życia. Przybliżając rekomendacje Fundacji Habitat for Humanity zwróciła uwagę na istotną kwestię przeprowadzenia diagnozy sytuacji mieszkaniowej, rozwój budownictwa społecznego i komunalnego oraz wsparcie dla deinstytucjonalizacji usług mieszkaniowych. Podkreśliła także konieczność rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich oraz wspierania innowacji w budownictwie, szczególnie w zakresie efektywności energetycznej. Zwróciła uwagę na konieczność zapewnienia większej roli samorządów i organizacji pozarządowych w projektowaniu polityki mieszkaniowej, z naciskiem na partycypację mieszkańców i tworzenie partnerstw publiczno-społecznych. Podsumowując, zaapelowała o priorytetowe traktowanie mieszkalnictwa w polityce spójności na lata 2028-2034, uwzględniając cele klimatyczne i transformację energetyczną.

Ze strony zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego głos zabrała **pani Ewa Kulik-Bielińska**, Fundacja im. Stefana Batorego, członkini Prezydium Podkomitetu. Podczas swojego wystąpienia pani Kulik-Bielińska poruszyła kwestie związane z zasadą partnerstwa w polityce spójności oraz rolą organizacji społecznych w procesie wdrażania funduszy europejskich. Zwróciła uwagę na potrzebę większego zaangażowania organizacji pozarządowych i społecznych na etapie planowania i realizacji projektów związanych z funduszami unijnymi. Wskazała na istotność wzmocnienia zdolności instytucjonalnych tych organizacji, które powinny mieć odpowiednie wsparcie finansowe i czas, aby mogły skutecznie pełnić rolę partnerów administracji publicznej. Podkreśliła, że zaangażowanie partnerów spoza administracji w procesy programowania, wdrażania i monitorowania funduszy może pomóc w skuteczniejszym wykorzystaniu środków, zwłaszcza w odniesieniu do specyficznych potrzeb lokalnych. Zauważyła, że w wielu przypadkach fundusze są wydawane na projekty, które łatwiej zrealizować, ale niekoniecznie odpowiadają one rzeczywistej potrzebie danej społeczności. Dlatego kluczowe jest, aby partnerzy spoza administracji mieli realny wpływ na planowanie i kontrolę tych środków. W kontekście reform polityki spójności, wskazała na konieczność zmiany podejścia do partnerstwa, zwracając uwagę, że administracja powinna bardziej włączać partnerów do procesu

decyzyjnego. Zasugerowała, że ważne byłoby wprowadzenie dedykowanych środków na budowanie zdolności partnerów spoza administracji do skutecznego zarządzania funduszami oraz pełnienia roli monitorującej i oceniającej. Jednym z ważniejszych postulatów pani Kulik-Bielińskiej było zwiększenie transparentności procedur związanych z wyborami projektów finansowanych z funduszy unijnych. Podkreśliła, że partnerzy powinni mieć możliwość monitorowania i oceny jakości wykonania projektów, a także pełnienia roli gwaranta, że środki zostaną wykorzystane tam, gdzie są rzeczywiście potrzebne. Zwróciła również uwagę na potrzebę stworzenia mechanizmów umożliwiających odwoływanie się od decyzji dotyczących funduszy oraz lepszej koordynacji polityk, aby partnerzy mogli skutecznie wpływać na procesy decyzyjne. Dodała również, że warto rozważyć wprowadzenie modelu norweskiego, polegającego na stworzeniu agencji pośredniczących, które lepiej docierałyby z funduszami na poziom lokalny i do tych, którzy najbardziej ich potrzebują. Na zakończenie wystąpienia podkreśliła, że polityka spójności powinna być przewidywalna i długofalowa, aby partnerzy mogli efektywnie angażować się w jej realizację.

Ze strony partnerów społecznych głos zabrała **pani Elżbieta Wielg**, ekspertka w Biurze Programów Europejskich, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. W swoim wystąpieniu poruszyła kilka kluczowych kwestii dotyczących polityki spójności i roli partnerów społecznych w jej realizacji. Podkreśliła, że najważniejszym niepokojem jest niepewność co do przyszłości polityki spójności w jej obecnej formule. Przedstawiła obawy partnerów społecznych, że w przyszłych perspektywach finansowych polityka ta może nie być kontynuowana w taki sam sposób, jak dotychczas. Zwróciła uwagę na ważność komitetów monitorujących, które są elementem współpracy w ramach polityki spójności. Zaznaczyła, że zasada partnerstwa, realizowana poprzez komitety monitorujące, jest kluczowa. Mówiła o potrzebie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego na poziomie lokalnym w tych procesach, aby tworzenie i wdrażanie programów było bardziej odpowiedzialne. Wskazała również, że polityka spójności powinna promować zarówno spójność gospodarczą, jak i społeczną, ponieważ oba te aspekty są ze sobą ściśle powiązane. Zwróciła uwagę, że rozwój gospodarczy nie może odbywać się kosztem rozwoju społecznego i odwrotnie, ponieważ tylko ich synergiczne działanie prowadzi do zrównoważonego rozwoju. Wyraziła także obawy dotyczące opóźnień w realizacji obecnej perspektywy finansowej 2021-2027, które nie wynikają z opieszałości ze strony regionów czy administracji, ale z problemów z przyjmowaniem poszczególnych programów. Wskazała, że problemy te mogą wpłynąć na terminowe wprowadzenie rozwiązań prawnych do 2027 roku, co budzi wątpliwości co do realności wprowadzenia zapowiadanych reform. W dalszej części wystąpienia poruszyła temat uproszczeń w realizacji programów. Zgodziła się z wcześniejszymi wypowiedziami, że audyty mogą być przeszkodą w realizacji inicjatyw regionalnych,

szczególnie gdy są stosowane w sposób sztywny i nieelastyczny. Zwróciła uwagę na konieczność budowania strategii rozwoju na poziomie lokalnym, które uwzględniałyby realne potrzeby społeczności. Zakończyła wystąpienie, wskazując na ważność wzmocnienia potencjału partnerów spoza administracji w procesie tworzenia i realizacji polityki spójności.

Na koniec tego bloku tematycznego głos zabrała **pani Renata Calak**, Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR), Wiceprzewodnicząca Podkomitetu. Przedstawiła w formie prezentacji (Załącznik nr 10) propozycje i działania rządu podczas polskiej prezydencji w UE. Pani Dyrektor poruszyła szereg kluczowych kwestii dotyczących przyszłości polityki spójności Unii Europejskiej oraz przygotowań do nadchodzących zmian w ramach nowego okresu programowania. Podkreśliła, że obecnie w Komisji Europejskiej zachodzi dynamiczny proces przekształceń, mających na celu zwiększenie konkurencyjności Unii Europejskiej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i odporności Europy. W tym kontekście zaprezentowano dokumenty, które wyznaczają kierunki dalszych działań, w tym "Kompas konkurencyjności" i "Mapę drogową" dla przyszłych ram finansowych. Wskazała na nowe wyzwania związane z finansowaniem bezpieczeństwa, w tym przygotowanie planu na ponad 800 miliardów euro na działania związane z bezpieczeństwem oraz wsparciem dla Ukrainy. Zwróciła uwagę na pojawienie się nowych instrumentów finansowych, takich jak fundusz dotyczący odporności i bezpieczeństwa Europy, oraz na konieczność szybszego reagowania i wprowadzania zmian w istniejących politykach. Dodatkowo podkreśliła konieczność zaangażowania wszystkich regionów i rolę lokalnych partnerstw. Zwróciła uwagę na konieczność wcześniejszego przygotowania projektów, by móc efektywnie korzystać z nowych środków finansowych. Zauważyła również, że w Polsce brakuje przygotowanych projektów w systemie partycypacyjnym, co stanowi wyzwanie w kontekście szybszego wdrażania nowych instrumentów. W kontekście przygotowań na przyszłość, omówiła zbliżające się wydarzenia, m.in. posiedzenie Rady ds. Ogólnych (Spójność), które ma na celu przyjęcie konkluzji dotyczących polityki spójności po 2027 roku. W tym procesie kluczowe będzie uzgodnienie zasad finansowania, w tym metodologii podziału środków, oraz zagwarantowanie, że dokumenty Komisji Europejskiej uwzględniają aspekty terytorialne i regionalne. Pani Dyrektor wskazała na znaczenie współpracy z innymi państwami członkowskimi oraz z Komisją, aby dostosować przyszłą politykę spójności do realnych potrzeb regionów. Podkreśliła również, że polityka spójności musi być dostosowana do nowych wyzwań, takich jak zmiany klimatyczne, transformacja cyfrowa oraz wsparcie dla regionów peryferyjnych i przygranicznych. Ważnym punktem jest również potrzeba promowania synergii między różnymi instrumentami Unii Europejskiej, aby unikać ich dublowania i zwiększyć

efektywność działań. Na zakończenie pani Dyrektor zaznaczyła, że w przyszłych negocjacjach kluczowe będzie wypracowanie planów, które uwzględnią potrzeby wszystkich regionów

Po tych wystąpieniach Przewodniczący zaprosił do dyskusji.

W dyskusji głos zabrali:

- **Pani Iwona Janicka**, Stowarzyszenie Kongres Kobiet, Fundacja Moc Partnerstwa, która poruszyła kilka kluczowych kwestii związanych z równością płci, partnerstwem i polityką budżetową Unii Europejskiej. Zwróciła uwagę na konieczność wprowadzenia obowiązkowej analizy budżetowej uwzględniającej perspektywę płci w nowej perspektywie budżetowej UE (2021-2027), z zaleceniami dotyczącymi programowania i wdrażania funduszy. Podkreśliła rolę partnerstwa w rozwoju polityk opartych na wartościach UE i ochronie praw podstawowych, w tym tworzeniu warunków dla otwartego dialogu i ochrony sygnalistów. Zwróciła również uwagę na potrzebę edukacji w zakresie równości płci, ochrony praw dziecka i wsparcia kompetencji społecznych. Dodatkowo postulowała o wzmocnienie lokalnych inicjatyw i społecznej odpowiedzialności biznesu, oraz sugerowała użycie warunków podstawowych w polityce spójności jako mechanizmu do blokowania funduszy w przypadku naruszeń, co zdaniem pani Janickiej może być bardziej efektywne niż obecne systemy reform.

- **Pan Maciej Kunysz**, Stowarzyszenie EKOSKOP, poruszył trzy kluczowe kwestie. Po pierwsze, wskazał na potrzebę większej aktywności Polski w działaniu na rzecz swoich interesów na poziomie Unii Europejskiej, wzorując się na Hiszpanii i Włoszech, gdzie różne grupy społeczne, nie tylko rządowe, mocniej angażują się w te działania. Po drugie, wyraził zaniepokojenie tendencjami do nadmiernego regulowania społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, i wezwał do oporu wobec tych tendencji, w tym przy wsparciu rządu. Po trzecie, zwrócił się do rządu o pomoc w dalszym wdrażaniu artykułu 9 rozporządzenia EFS Plus, który umożliwia budowanie kapitału dla organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, podkreślając konieczność wspólnego działania z rządem w rozmowach z Radą UE. Wskazał na konieczność budowania koalicji i głośnego mówienia o tych kwestiach w Parlamencie Europejskim.

- **Pan Tomasz Musielski**, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, w swojej wypowiedzi koncentrował się na potrzebie wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego, szczególnie w kontekście jego reprezentacji w Komitecie Monitorującym. Podkreślił, że bez odpowiednich środków finansowych, które pozwalają na organizację konsultacji i innych działań, nie będzie możliwe skuteczne partnerstwo. Istotne jest również, by zapewnić odpowiednie warunki dla dialogu między trzema sektorami. Dodatkowo, poruszył problem interpretacji prawa w projektach unijnych, które mogą

wprowadzać niepewność i obawy wśród organizacji, co prowadzi do rezygnacji z realizacji projektów. Jego zdaniem, konieczne jest stworzenie narzędzi, które pozwolą organizacjom działać w zgodzie z prawem, jednocześnie czując się bezpiecznie i unikając nadmiernej biurokracji.

- **Pani Justyna Nakielska**, Fundacja Habitat for Humanity Poland, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, podziękowała pani Dyrektor Calak za efektywne uwzględnienie mieszkalnictwa w obecnej i przyszłej perspektywie finansowej. Zwróciła uwagę na konieczność lepszej koordynacji polityk mieszkaniowych na poziomie ogólnopolskim, z uwzględnieniem wsparcia dla gmin, które naprawdę tego potrzebują. Wskazała na rolę organizacji pozarządowych oraz lokalnych instytucji w skutecznym wdrażaniu funduszy mieszkaniowych.

Po zakończonej dyskusji pan Przewodniczący podziękował i poprosił **panią Dorotę Błaszko** z MFiPR o przegląd stanu wdrażania uproszczonych metod rozliczania kosztów udziału partnerów spoza administracji w pracach Komitetów Monitorujących w programach krajowych.

2. Pomoc Techniczna dla członków Komitetów Monitorujących - przegląd stanu wdrażania uproszczonej metody rozliczania kosztów udziału partnerów spoza administracji w pracach Komitetów Monitorujących (tzw. ryczałty) w:

a) programach krajowych

Pani Dorota Błaszko, Naczelnik Wydziału Umowy Partnerstwa, MFiPR, w formie prezentacji (załącznik nr 11) przedstawiła stan wdrażania uproszczonej metody rozliczania kosztów partnerów spoza administracji w programach krajowych:

- Fundusze Europejskie na Klimat, Infrastrukturę i Środowisko (FEnIKS) – 9 podpisanych umów o wartości ponad 900 000 zł, wypłacono ponad 200 000 zł.

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – 17 umów na łączną wartość ponad 3,5 miliona złotych, wypłacono ponad milion złotych.

- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) – 19 umów na kwotę ponad 600 000 zł, wypłacono prawie 400 000 zł.

- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – 4 planowane umowy, weryfikacja prawno-finansowa trwa, podpisanie do końca marca.

- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – 2 umowy na łączną wartość ponad 260 000 zł, środki jeszcze nie wypłacone, trwa weryfikacja.

- Fundusze Europejskie na Pomoc Techniczną (PTFE) – 5 umów do podpisania, weryfikacja prawno-finansowa trwa.

Podsumowując 6 krajowych programów podpisało łącznie 47 umów o wartości ponad 5,3 milionów złotych. W najbliższym czasie planowane jest podpisanie kolejnych 9 umów.

Pan Przewodniczący w nawiązaniu do wypowiedzi **pani Błaszko** potwierdził, że program FERC i PTFE są na etapie podpisywania umów z partnerami, jednak program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej w dalszym ciągu nie przesłał do partnerów propozycji umów.

Pani Małgorzata Wierzbicka, Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zapewniła, że informacja na temat podpisywania umów w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej została wysłana do wszystkich członków w październiku ubiegłego roku oraz temat był wielokrotnie poruszany podczas posiedzeń. Zgłosiły się tylko 3 organizacje. Dwie umowy są już podpisane, a trzecia umowa jest w trakcie procedowania. Pani Dyrektor poinformowała, że pieniądze na ten rok kalendarzowy są już zabudżetowane i nie ma możliwości, aby znalazły się dodatkowe środki dla partnerów, którzy nie zgłosili się dotychczas..

Pan Przewodniczący poinformował, że to instytucja delegująca powinna otrzymać taką wiadomość, jak w przypadku pozostałych 5 programów, a nie członek, ponieważ taka umowa jest podpisywana właśnie z organizacją. Zapewnił, że jako organizacja reprezentująca partnerów społecznych złożą stosowne zażalenie w tej sprawie. Poprosił o kolejną prezentację.

b) programach regionalnych

Pani Magdalena Janik, Departament Programów Regionalnych, MFiPR w formie prezentacji (załącznik nr 12) przedstawiła stan wdrażania uproszczonej metody rozliczania kosztów partnerów spoza administracji w programach regionalnych. Pani Janik poinformowała, że cztery województwa zdecydowały się wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania. Są to województwa: dolnośląskie, podkarpackie, śląskie oraz warmińsko-mazurskie. Z tych czterech województw, trzy – dolnośląskie, podkarpackie i warmińsko-mazurskie – mają już zatwierdzone metodyki, które zostały udostępnione pozostałym regionom przez MFiPR. Pozostałe województwa na razie nie planują wdrożenia uproszczonych metod rozliczania, co wynika z kilku czynników, takich jak ograniczone środki pomocy technicznej, wątpliwości co do podstawy prawnej, czy zawieszenie prac nad tym zagadnieniem. Instytucje Zarządzające, które nie zdecydowały się jeszcze na wprowadzenie tych metod, przeprowadziły szereg działań mających na celu zbadanie potrzeb partnerów. W tym celu organizowane były powoływane grupy robocze, które miały zbadać zainteresowanie partnerów metodami

uproszczonymi. Przeprowadzono także badania potrzeb oraz ankiety. Działania te miały na celu lepsze zrozumienie wymagań i oczekiwań dotyczących rozliczania kosztów. Pani Janik przedstawiła w swojej prezentacji także alokacje środków w regionach na dwa kluczowe obszary interwencji: budowanie zdolności partnerów społecznych oraz budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Po obu wystąpieniach Przewodniczący zaprosił do dyskusji.

Pierwszy w dyskusji głos zabrał **pan Maciej Kunysz**. Zwrócił uwagę na niewystarczające wsparcie dla partnerów w poprzedniej perspektywie finansowej, wskazując, że tylko nieliczni zostali objęci pomocą, w tym jedynie jedna ekspertyza została przygotowana. Podkreślił problem z brakiem odpowiednich środków finansowych na wsparcie, szczególnie w kontekście Instytucji Zarządzających, które powinny zapewnić odpowiednie wsparcie partnerom. Dodatkowo, poruszył temat Komitetów Monitorujących, w których są powoływane grupy robocze, ale nie zawsze są one efektywne. Niektóre regiony nie wiedzą o tych możliwościach wsparcia lub nie mogą skorzystać z funduszy z powodu barier biurokratycznych, które pamiętają z zeszłej perspektywy finansowej. Mówił o konieczności zmiany podejścia i bardziej aktywnego wsparcia ze strony Instytucji Zarządzających, aby programy były efektywnie realizowane i rozliczane. Na końcu zwrócił się do MFiPR o refleksję nad współpracą, ponieważ oczekuje wzajemnego wsparcia, które przyczyni się do sukcesu w innych regionach.

Następnie głos w dyskusji zabrała **pani Ewa Kulik-Bielińska**, która zwróciła uwagę na konieczność zapisania w przyszłych dokumentach gwarancji odpowiednich środków na wsparcie partnerów w ramach Pomocy Technicznej. Podkreśliła, że brak środków na wsparcie członków komitetu nie może być podnoszonym argumentem w przyszłości.

Pani Justyna K. Ochędzan apelowała do Instytucji Zarządzających, aby poszły w ślady tych Instytucji, które już wprowadziły uproszczone metody rozliczania. Podkreśliła, że środki z Pomocy Technicznej są potrzebne nie tylko dla sektora publicznego, ale także dla zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, które pełni ważną funkcję zarówno usługową, jak i kontrolną w społeczeństwie demokratycznym. Apelowała do Ministerstwa o wsparcie regionów, nie tylko w zakresie metodologii, ale także operacyjnego przygotowania. Podkreśliła znaczenie odpowiedzialności Instytucji Zarządzających za wspieranie słabszych organizacji pod względem administracyjnym, aby zbudować świadome społeczeństwo.

W dyskusji głos zabrali **pani Iwona Janicka, pani Elżbieta Wielg, pan Tomasz Musielski, pan Zygmunt Mierzejewski**. Wszyscy zgodnie uważają, że środki z Pomocy Technicznej są niezbędne do budowania potencjału partnerów spoza administracji. Na koniec głos zabrała przedstawicielka strony samorządowej

w Prezydium Podkomitetu – **pani Magdalena Łasak-Strutyńska**, która podkreśliła, że celem jest efektywne wdrażanie programu, a nie sama kwestia używania konkretnych metod finansowania. Wskazała, że organizacje mają możliwość refundacji kosztów, jednak często napotykają trudności z ich wykorzystaniem, że poziom wykorzystania dostępnych środków jest niski, mimo iż organizacje mogą liczyć na pomoc w zakresie wynajmu sali, cateringu czy ekspertyz. Na koniec odniosła się do kwestii dotacji celowej i wątpliwości prawnych związanych z tym instrumentem finansowania.

Pani Ewa Kulik-Bielińska podkreśliła różnicę między podejściem, w którym organizacje zgłaszają potrzeby i oczekują finansowania, a bardziej partnerskim podejściem, w którym to organizacje mają możliwość zaplanowania działań, ale nie muszą szczegółowo przewidywać każdego wydatku z góry. Wskazała na nieporozumienie w interpretacji tego podejścia i porównała go do systemu pomocy społecznej, gdzie najpierw trzeba udowodnić potrzebę. Podkreśliła także, że takie podejście, jak to przedstawione przez panią Łasak-Strutyńską, jest nieadekwatne i może być uznane za zbyt sztywne.

Pan Paweł Tomaszewski z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego podkreślił, że sytuacja dotycząca ryczałtów w różnych regionach jest bardziej zróżnicowana niż powszechnie się uważa. Zauważył, że nawet w regionach, które wprowadziły ryczałty, istnieją różnice w liczbie stawek jednostkowych, co pokazuje, że każde województwo dostosowało rozwiązania do swoich specyficznych potrzeb. Wspomniał również, że regiony, które nie wprowadziły ryczałtów, mogą mieć równie skuteczne rozwiązania. Dla przykładu podał, że w województwie pomorskim zmieniono podejście do ekspertyz, eliminując potrzebę ponoszenia kosztów przez partnerów, co ma na celu uproszczenie procesu.

Pan Piotr Frączak, OFOP, zwrócił uwagę na to, że partnerzy spoza administracji w Komitecie Monitorującym mają możliwość wyboru preferowanej formuły realizacji, jednak powinni zdawać sobie sprawę z zasad zawartych w Wytycznych dot. realizacji zasady partnerstwa. Podkreślił, że w celu skutecznego realizowania funduszy unijnych, konieczne jest wzmocnienie partnerów już teraz, aby uniknąć sytuacji, w której do komitetów będą przychodzić nowi ludzie bez wystarczającej wiedzy o zasadach. Mówił o konieczności merytorycznego przygotowania partnerów, aby ci mogli efektywnie współpracować w przyszłości i przyczynić się do rozwoju programów, zamiast generować tylko krytykę bez konstruktywnych propozycji.

Pani Ewa Pachowska-Kurzepa, Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, wskazała, że w regionie lubelskim, pomimo chęci wprowadzenia ryczałtów, pojawiły się poważne wątpliwości prawne, szczególnie związane z Ustawą o finansach publicznych, które uniemożliwiły wdrożenie tego rozwiązania. Zauważyła, że niezależnie od formy finansowania (ryczałt czy refundacja), celem pozostaje wzmocnienie organizacji

społeczeństwa obywatelskiego, co jest realizowane w każdym regionie, mimo różnic w podejściu. Podkreśliła, że regiony muszą mieć absolutne bezpieczeństwo prawne przy stosowaniu jakiegokolwiek formy finansowania, aby uniknąć kwestionowania tych decyzji na etapie audytu. Wskazała na potrzebę rozwiązywania wątpliwości prawnych, aby zapewnić jasność i bezpieczeństwo dla regionów, aby mogły realizować projekty zgodnie z prawem. Prosiła o zrozumienie, że w obecnej sytuacji wprowadzenie ryczałtów jest niemożliwe, dopóki nie zostaną wyjaśnione kwestie prawne.

Pani Justyna K. Ochędzan apelowała aby zamiast ciągłego podkreślania ryzyk, skupić się na optymalizacji i konkretnych propozycjach, które pozwolą przełamać impas. Zdaniem pani Ochędzan istotne jest, aby środki były wydatkowane niezależnie od biurokratycznych procedur, co umożliwi większą swobodę i efektywność. Sugerowała konieczność pracy nad zmianą Ustawy wdrożeniowej oraz wytycznych, aby umożliwić inne metody przekazywania środków, poza refundacją.

Pan Rafał Dymek, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, porównał całą tę dyskusję o wsparciu dla partnerów do dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, w której jeden ma łatwy dostęp dzięki odpowiednim udogodnieniom, i drugi w którym dostęp wymaga wcześniejszego umawiania się i fizycznego wsparcia. Podkreślił, że to, jak zapewnimy dostępność, wpłynie na liczbę osób korzystających z usług. Podobnie jest ze wsparciem dla partnerów.

Pan Piotr Zygałdo, Dyrektor Departamentu Programów Regionalnych, MFiPR, apelował aby nie koncentrować się wyłącznie na ryczałtach, ponieważ istnieją inne sposoby wsparcia w Ustawie Wdrożeniowej, które mogą pomóc rozwiązać problemy partnerów. Zauważył, że można przyznawać m.in. zaliczki, co może rozwiązać problemy związane z refundacją. W związku z tym apelował, aby zamiast szukać podstaw prawnych do ryczałtów, warto rozważyć inne dostępne rozwiązania.

Pan Przewodniczący podziękował za udział w dyskusji. Poprosił panią Justynę K. Ochędzan o zreferowanie kolejnego punktu agendy:

3. Projekt Uchwały w sprawie braku przeciwwskazań prawnych do uruchomienia dotacji celowych dla członków i członkiń Komitetów Monitorujących ze środków Pomocy Technicznej Programów Regionalnych (załącznik nr 13)

Pani Justyna K. Ochędzan podkreśliła, że temat został już w dużej mierze omówiony w poprzednim punkcie, ale nadal wymaga dalszej dyskusji i dopracowania szczegółów. Podkreśliła, że uchwała, którą przygotowano, jest wersją roboczą, która ma na celu przełamanie impasu i zachęca do jej dalszego rozważenia i ewentualnej poprawy. Zwróciła uwagę na potrzebę stworzenia ram prawnych, które pozwolą na uruchomienie środków, niezależnie od formy, jaką przyjmą (dotacja celowa, zaliczka itp.).

Mówiła też o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa prawnego i elastyczności w interpretacji przepisów, zachęcając do konstruktywnego podejścia i zaangażowania w dyskusję. Ostatecznie wyraziła nadzieję, że uda się dojść do akceptowalnej wersji Uchwały, która pozwoli na dalszą pracę Instytucji Zarządzających i Komitetów Monitorujących.

Pan Grzegorz Żmuda, Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, MFiPR, wyraził opinię, że Uchwała, w zaproponowanej formie, wykracza poza kompetencje Podkomitetu, ponieważ dotyczy interpretacji Ustawy o finansach publicznych oraz Wytycznych dotyczących komitetów monitorujących. Podkreślił, że nie ma potrzeby sięgać po Ustawę o finansach publicznych, gdyż Ustawa wdrożeniowa zapewnia wystarczające podstawy prawne do wdrożenia wsparcia dla partnerów w komitetach. Zwrócił uwagę, że forma finansowania, np. grantowa, jest właściwa i nie budzi wątpliwości. Zaznaczył, że decyzję o wyborze formy finansowania podejmuje Instytucja Zarządzająca, biorąc pod uwagę różne uwarunkowania, w tym budżet i charakter interesariuszy. Wyraził także zaniepokojenie, że uproszczona metoda rozliczania wydatków (ryczałt) jest traktowana jako rozwiązanie na wszystkie problemy, podczas gdy jest to jedynie metoda rozliczania kosztów. Wskazał, że zarówno Ustawa wdrożeniowa, jak i Wytyczne nie stanowią przeszkody w stosowaniu uproszczonych metod wsparcia i dodał, że nie ma podstaw, by twierdzić, że instytucje stosujące ryczałty łamią przepisy.

Pan Maciej Kunysz zgodził się z przedmówcą, podkreślając, że finansowanie członków komitetów monitorujących powinno być skuteczne. Niezależnie od podstawy prawnej – czy to Ustawy wdrożeniowej, Rozporządzenia delegowanego, czy Ustawy o finansach publicznych – istotne jest, aby wsparcie było efektywne i nie przypominało rozwiązań z poprzedniej perspektywy, a strumień wsparcia ma trafiać do organizacji pozarządowych. Na koniec złożył wniosek formalny o odłożenie głosowania na kolejne posiedzenie z uwagi na konieczność preredagowania zaproponowanej Uchwały.

Pan Przewodniczący zgodził się na odłożenie w czasie głosowania, poprosił o przygotowanie treści Uchwały i zaproponował, aby do prac dołączyli chętni pomóc pani Justynie K. Ochędzan i panu Maciejowi Kunyszowi w redakcji. Poprosił panią Ewę Kulik-Bielińską o zreferowanie kolejnego punktu agendy:

4. Projekt Uchwały w sprawie zmiany definicji partnerów w Ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (załącznik nr 14)

Pani Ewa Kulik-Bielińska zwróciła uwagę, że już w poprzedniej perspektywie podnoszono konieczność zadbania o spójność definicji partnerów w dokumentach unijnych, aby uniknąć mieszania pojęć, takich jak "partnerzy społeczno-gospodarczy" i "partnerzy społeczni", które bywają różnie rozumiane. Podkreśliła, że chodzi o wyraźne rozdzielenie trzech grup partnerów: społecznych, gospodarczych i

związanych z nauką oraz zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego. Wskazała, że udało się to uregulować w ramach Regulaminu w Komitecie Umowy Partnerstwa. Zaproponowała, aby w ramach przeglądu śródkresowego w tej perspektywie podjąć próbę zmiany Ustawy, ponieważ jest to odpowiedni moment, aby wprowadzić potrzebne zmiany, zwłaszcza w kontekście zmieniających się przepisów.

Pan Przewodniczący podkreślił, że konieczne jest, aby Wytyczne były bardziej spójne i zgodne z obowiązującym prawem, a celem jest poprawienie sytuacji i stworzenie bardziej logicznych i klarownych rozwiązań.

Pani Elżbieta Wielg poprosiła, żeby tą definicję jeszcze otworzyć i dopisać „branżowe i regionalne organizacje pracodawców i pracowników zrzeszone w organizacjach reprezentatywnych”. Dodała, że w takim wymiarze ta definicja będzie rzeczywiście pełna.

Pan Maciej Kunysz poprosił o dodanie do partnerów społeczeństwa obywatelskiego przymiotnika „zorganizowanego”.

Pani Agnieszka Kapciak, Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, MFIPR, wyraziła obawę, że proponowane zmiany niosą za sobą pewne skutki, które trudno jest ocenić w obecnej chwili.

Pan Przewodniczący zgodził się na zaproponowane zmiany i poprosił o edycję projektu Uchwały nr 8 w sprawie definicji partnerów. Następnie wyświetlono propozycję Uchwały i przystąpiono do jej głosowania. W głosowaniu wzięło udział 35 osób uprawnionych do głosowania. 23 osób głosowało za przyjęciem Uchwały, 0 osób głosowało przeciw, 12 osób wstrzymało się od głosu. W efekcie Uchwała nr 8 w sprawie zmiany definicji partnerów została przyjęta większością głosów.

Uchwała stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

5. Projekt Uchwały w sprawie zmiany przepisów w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021–2027 (tzw. „Ustawa Wdrożeniowa”) w zakresie umożliwienia członkom Komitetów Monitorujących spoza administracji udziału w posiedzeniach (załącznik nr 15)

Pani Justyna Nakielska przedstawiła projekt Uchwały, który ma na celu zmianę przepisów dotyczących zasad realizacji programów polityki spójności. Zmiana ta ma ułatwić członkom Komitetów Monitorujących udział w posiedzeniach, szczególnie w przypadkach, gdy muszą oni brać urlop, aby

uczestniczyć w tych spotkaniach. Celem Uchwały jest zapewnienie równości dostępu do procesu decyzyjnego, realizacja partnerstwa, a także wzmocnienie efektywności prac komitetów.

Pan Grzegorz Żmuda wyraził opinię, że proponowane zmiany prawne nie leżą w zakresie właściwości instytucji zajmującej się Ustawą wdrożeniową, ponieważ stanowią one poważną ingerencję w rynek pracy i prawa pracodawców. Zauważył, że proponowana zmiana nie powinna być wprowadzona za pomocą Ustawy wdrożeniowej, ponieważ nie jest to odpowiedni akt prawny do tego typu zmian.

Pan Maciej Kunysz nie zgodził się z przedmówcą ponieważ podobne rozwiązania już istnieją w innych ustawach, takich jak Ustawa o działalności pożytku publicznego oraz przepisy dotyczące Rady Dialogu Społecznego i związków zawodowych. Zauważył, że skutki finansowe tych zapisów są minimalne, a korzystają z nich głównie samorządowcy, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Jego zdaniem zmiana ta może być inicjowana przez Ministra odpowiedzialnego za rozwój regionalny, ale warto skonsultować to z odpowiednimi organami prawnymi.

Pani Agnieszka Kapciak zwróciła uwagę, że próbowała dowiedzieć się, jak takie kwestie rozwiązują inne kraje, szczególnie jeśli chodzi o udzielanie urlopu lub wolnego dnia na uczestnictwo w posiedzeniach komitetów monitorujących, oraz czy te koszty są rekompensowane. Mówiła, że po przeprowadzeniu takich poszukiwań nie udało się znaleźć przykładów, w których prawo zapewniałoby płatny urlop na te spotkania. Zamiast tego, w innych krajach zazwyczaj refundowane są tylko wydatki związane z podróżami czy noclegami, ale sam udział w Komitecie nie jest finansowany.

Pani Agata Woźniak, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, zwróciła uwagę na różnicę między członkami rad, którzy są indywidualnymi osobami, a nie przedstawicielami organizacji zasiadającymi w Komitecie, które są delegowane przez te organizacje. Podkreśliła, że to może stanowić istotny problem, ponieważ w Komitecie zasiadają organizacje, a nie konkretne osoby z imienia i nazwiska. Na koniec dodała, że dostrzega trudności w realizacji tego pomysłu, szczególnie od strony praktycznej.

Pan Rafał Dymek zaproponował podejście bardziej horyzontalne, zamiast skupiać się na szczegółowych kwestiach refundacji. Zadał pytanie do obecnych na sali dyrektor Kapciak i dyrektora Żmudy, czy są sceptyczni co do samej idei, czy są otwarci na poszukiwanie rozwiązań tego problemu, czy może uważają, że ingerowanie w tę kwestię jest niezasadne, i w takim przypadku prosił o uzasadnienie.

Zachęcił do przemyślenia, jak zapisać tę propozycję w sposób, który realizuje cel, ale nie rodzi dodatkowych problemów.

Pan Maciej Kunysz wyjaśnił, że zaproponowane rozwiązanie w zaproponowanym projekcie Uchwały nie jest wynagrodzeniem, lecz zwrotem kosztów dla pracodawcy za udzielenie bezpłatnego urlopu przedstawicielom organizacji, którzy uczestniczą w pracach Komitetu. Zwrócił uwagę, że chociaż w Europie nie ma wynagrodzeń za udział w takich pracach, istnieją przypadki w krajach skandynawskich, bałtyckich i niemieckich, gdzie stosuje się podobne rozwiązania. Podkreślił, że problem dotyczy przede wszystkim przedstawicieli organizacji pozarządowych, którzy nie zawsze są pracownikami organizacji, które ich delegują, co utrudnia im udział w pracach takich ciał dialogu jak Komitet Monitorujący. Wskazał, że przepis z artykułu 39 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego sprawdza się w praktyce, nie generując dużych kosztów, i nie słyszał o przypadkach, gdzie pracodawcy odmówili udziału swoich pracowników w takich pracach.

Pani Justyna K. Ochędzan w swojej wypowiedzi koncentrowała się na problemie kolizji godzin pracy z godzinami posiedzeń komitetów monitorujących, które odbywają się głównie rano lub w godzinach przedpołudniowych, co utrudnia udział pracownikom organizacji pozarządowych. Podkreśliła, że osoby te często nie mogą uczestniczyć w takich spotkaniach, gdyż kolidują one z ich standardowymi godzinami pracy, a organizowanie spotkań po godzinach popołudniowych jest rzadkością. Istotne jest, aby problem nie był traktowany wyłącznie przez pryzmat pieniędzy, lecz prawa do udziału w posiedzeniach bez konsekwencji osobistych. Podkreśliła również, że Wytyczne dotyczące monitoringu nie pozwalają pracownikom organizacji pozarządowych na wykazywanie czasu poświęconego na te spotkania w kartach czasu pracy, co stwarza dodatkowe trudności. Zwróciła uwagę na podwójny problem – z jednej strony, organizacje pozarządowe jako pracodawcy napotykają na trudności prawne związane z angażowaniem swoich pracowników do takich prac, a z drugiej strony wolontariusze również mają pewne ramy prawne, które trzeba uwzględnić. W związku z tym, wyraziła nadzieję, że uda się wypracować rozwiązanie zapewniające bezpieczeństwo prawne zarówno pracownikom, jak i wolontariuszom, a także organizacjom pozarządowym, które zapewniają im możliwość angażowania się w działalność społeczną.

Pani Agnieszka Kapciak poruszyła kwestię potencjalnych problemów związanych z wprowadzaniem zmian dotyczących praw pracowniczych, szczególnie w kontekście rekompensowania przez pracodawcę dni nieobecności pracowników uczestniczących w pracach komitetów monitorujących. Wskazała na

obawy, że wprowadzenie takiego obowiązku dla pracodawców może spowodować niezamierzone efekty uboczne. Wyraziła wątpliwości co do tego, czy taki krok rzeczywiście jest konieczny, biorąc pod uwagę rzeczywisty rozmiar problemu, gdyż nie jest pewna, jak powszechny jest to problem i czy rzeczywiście jest to tylko kwestia pojedynczych osób, które mają trudności z uczestnictwem w pracach komitetów monitorujących.

Pani Elżbieta Wielg podkreśliła, że nie powinno się używać argumentów opartych na tym, czy pracodawcy będą zadowoleni z delegowania swoich pracowników do prac w komitetach monitorujących. Zamiast tego, chodzi o ochronę praw pracowników, którzy pełnią funkcje społeczne, w tym rolę członka komitetu monitorującego. Mówiła, że podobnie jak w przypadku związków zawodowych, takie funkcje powinny być chronione prawnie, by zapobiec konsekwencjom dla pracowników, którzy angażują się w działalność społeczną. Wspomniała również o konkretnym przypadku, w którym pracodawca cofnął urlop pracownikowi, co uniemożliwiło mu uczestniczenie w pracach komitetu monitorującego. Mówiła, że takie działanie jest niewłaściwe i utrudnia pracę nie tylko danej osobie, ale również organizacji, która delegowała tę osobę do komitetu. Podkreśliła, że kluczowe jest zabezpieczenie interesów wszystkich osób, które pełnią funkcje w komitetach monitorujących, a nie tylko skupianie się na częstotliwości takich przypadków. Mówiła, że należy znaleźć rozwiązanie, które zapewni pracownikom bezpieczeństwo prawne, jeśli zostaną oddelegowani przez organizacje do pełnienia funkcji w komitetach monitorujących.

Pani Iwona Janicka opisała przykład, w którym osoba po dwukrotnym skorzystaniu z urlopu, który następnie został cofnięty przez pracodawcę, straciła pracę. Była bezrobotna przez dwa miesiące. Jest to wyraźny przykład, który pokazuje, jak poważne konsekwencje mogą wynikać z problemów związanych z uczestnictwem w komitetach monitorujących, gdzie pracodawcy mogą nie respektować praw pracowników do urlopu na działalność społeczną. Podkreśliła, że wiele osób jest pod podobną presją, ponieważ obawiają się, że ich aktywności społeczne mogą wpływać na ich status zawodowy. Choć zjawiska patologiczne mogą się zdarzać, to ważne jest, by być świadomym takich sytuacji, by chronić prawa pracowników zaangażowanych w takie funkcje.

Pan Adrian Pokrywczyński, Związek Powiatów Polskich, wskazał na ogólną aprobatę dla kierunku zmiany, jednak z pewnymi zastrzeżeniami dotyczącymi szczegółów legislacyjnych. Zauważył, że wskazanie konkretnego przepisu na tym etapie jest zbyt daleko idące, a także podkreślił potrzebę dalszej dyskusji na temat implementacji tych zmian w regulaminach komitetów monitorujących.

Zauważył, że jeśli zmiany miałyby wynikać z ustawy, wtedy można by się nad nimi zastanowić, ale w obecnej formie, ze względu na ingerencję w przepisy dotyczące prawa pracy, wstrzymuje się od poparcia.

Pani Justyna Nakielska podsumowując doprecyzowała, że intencją uchwały nie jest bezpośrednia zmiana przepisów prawa pracy, lecz jedynie wprowadzenie rekomendacji do Wytycznych i Regulaminów Komitetów Monitorujących. Zgodziła się, że w drugim paragrafie brakuje precyzyjniejszego sformułowania, które jednoznacznie wskazałoby, że chodzi o rekomendację, a nie natychmiastową zmianę przepisów. Zamiast głosowania zaproponowała stworzenie mikro grupy roboczej, która pomoże znaleźć rozwiązanie i wyjaśni wątpliwości dotyczące proponowanych zapisów uchwały.

Pan Przewodniczący zgodził się na zaproponowany przez panią Justynę Nakielską plan prac nad doprecyzowaniem projektu Uchwały i wróceniem do tematu na kolejnym posiedzeniu Podkomitetu.

6. Inne sprawy i wolne wnioski:

a) podsumowanie prac Grupy zadaniowej powołanej przy KUP z inicjatywą Podkomitetu

Pani Karolina Dreszer-Smalec przedstawiła aktualny stan prac grupy do spraw horyzontalnych, która zakończyła swoje działania w listopadzie ubiegłego roku. Grupa ta wypracowała rekomendację kontynuowania pracy nad Kartą Praw Podstawowych. W odpowiedzi na tę rekomendację, pani Minister zaproponowała inne rozwiązanie – powołanie grupy roboczej, która miałaby zająć się tym zagadnieniem w określonym czasie. Przewodnicząca grupy wskazała jednak na potrzebę bardziej trwałego rozwiązania, w postaci Podkomitetu, a nie tylko czasowej grupy roboczej. Obecnie sprawa trafiła do pani Minister Sikory, która planuje spotkanie, aby ponownie wysłuchać argumentów przewodniczącej grupy horyzontalnej. Celem tego spotkania będzie podjęcie decyzji o dalszym rozwoju pracy – czy powstanie Podkomitet, czy może jednak grupa robocza. Przewodnicząca grupy oczekuje na kontakt z sekretariatem Ministerstwa i zobowiązuje się przekazać wnioski z planowanego spotkania, gdy tylko zostaną one sformułowane. Na razie sprawa jest w toku i nadal jest omawiana.

Pan Przewodniczący na koniec poprosił panią Agnieszkę Luck, która zgłosiła prośbę o zabranie głosu w punkcie dotyczącym wolnych wniosków.

Pani Agnieszka Luck, OFOP, korzystając z okazji zaprosiła członkinie i członków Podkomitetu na doroczną Stałą Konferencję ds. Europejskich, która odbędzie się 8-9 maja w Warszawie.

Na tym zakończono 8. posiedzenie Podkomitetu.

Przewodniczący Podkomitetu ds. rozwoju
partnerstwa na lata 2021-2027

Zygmunt Mierzejewski

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Porządek obrad

Załącznik nr 2 – Lista osób biorących udział w VIII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Załącznik nr 3 – Prezentacja – Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego ZWRP z dn. 28.11.2024 r.

Załącznik nr 4 – Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP

Załącznik nr 5 – Prezentacja – Rekomendacje Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

Załącznik nr 6 – Rekomendacje Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

Załącznik nr 7 – Rekomendacje Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

Załącznik nr 8 – Prezentacja - Rekomendacje Habitat for Humanity Poland

Załącznik nr 9 – Rekomendacje Habitat for Humanity Poland

Załącznik nr 10 – Prezentacja nt. propozycji i działań rządu podczas polskiej prezydencji w UE

Załącznik nr 11 – Prezentacja – Pomoc Techniczna w programach krajowych

Załącznik nr 12 – Prezentacja – Pomoc Techniczna w programach regionalnych

Załącznik nr 13 – Projekt Uchwały ws. Pomocy Technicznej

Załącznik nr 14 – Uchwała nr 8 w sprawie zmiany definicji partnerów

Załącznik nr 15 – Projekt Uchwały w sprawie udziału w KM

Załącznik nr 1 – Przyjęty porządek obrad

1. Polityka spójności w nowej perspektywie finansowej – wypracowanie rekomendacji Podkomitetu
 - a) opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
 - b) stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polski z dn. 28.11.2024 r.
 - c) rekomendacje Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
 - d) rekomendacje Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
 - e) rekomendacje Fundacji Habitat for Humanity Poland
 - f) opinie członków Podkomitetu:
 - Strony społeczeństwa obywatelskiego
 - Strony partnerów społecznych
 - g) propozycje i działania rządu podczas polskiej prezydencji w UE
2. Pomoc Techniczna dla członków Komitetów Monitorujących - przegląd stanu wdrażania uproszczonej metody rozliczania kosztów udziału partnerów spoza administracji w pracach Komitetów Monitorujących w (ryczałty)
 - a) w programach krajowych
 - b) w programach regionalnych
3. Projekt Uchwały w sprawie braku przeciwwskazań prawnych do uruchomienia dotacji celowych dla członków i członkiń Komitetów Monitorujących ze środków Pomocy Technicznej Programów Regionalnych
4. Projekt Uchwały w sprawie zmiany definicji partnerów w Ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
5. Projekt Uchwały w sprawie zmiany przepisów w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021–2027 (tzw. „Ustawa Wdrożeniowa”) w zakresie umożliwienia członkom Komitetów Monitorujących spoza administracji udziału w posiedzeniach
6. Inne sprawy i wolne wnioski:
 - b) podsumowanie prac Grupy zadaniowej powołanej przy KUP z inicjatywy Podkomitetu

Załącznik nr 2 – Lista osób biorących udział w VII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Osoby reprezentujące stronę rządową:

1. Pani Renata Calak – Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pani Agnieszka Kapciak – Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
3. Pani Dorota Błaszko – Naczelnik Wydziału Umowy Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pani Anna Świebocka – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
5. Pani Małgorzata Wierzbicka – Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
6. Pani Anna Tołubińska – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pan Tomasz Kot – Rzecznik Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
8. Pan Grzegorz Małyska – Zespół Rzecznika Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
9. Pani Katarzyna Bis-Płaza – Dyrektor Departamentu Projektów i Strategii, Ministerstwo Cyfryzacji
10. Pani Agata Ludwiniak - radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
11. Pani Iwona Miziołek – Główny Urząd Statystyczny (z pisemnym upoważnieniem)

Osoby reprezentujące stronę samorządową:

1. Pani Karolina Parkitny – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (z pisemnym upoważnieniem)
2. Pani Iwona Jaszczuk – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego (z pisemnym upoważnieniem)
3. Pani Ewa Pachowska-Kurzepa – Zastępca Dyrektora w Departamencie Zarządzania Programami Regionalnymi, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (z pisemnym upoważnieniem)

4. Pani Agnieszka Zatorska – Zastępca Dyrektora Departamentu Instytucji Zarządzającej, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
5. Pan Zbigniew Gwadera – Dyrektor Departamentu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
6. Pani Magdalena Łasak-Strutyńska – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionu, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
7. Pani Agnieszka Zych – Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
8. Pan Jacek Partyka – Dyrektor Departamentu Programowania Funduszy Europejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
9. Pani Wioletta Dąbrowska - Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
10. Pani Małgorzata Pokrywka – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego (z pisemnym upoważnieniem)
11. Pan Paweł Tomaszewski – Departament Programów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
12. Pani Agata Woźniak – Kierownik Referatu koordynacji EFS i zasad horyzontalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
13. Pani Katarzyna Kubicka – Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
14. Pan Adrian Pokrywczyński – Ekspert Związku Powiatów Polskich, Związek Powiatów Polskich

Osoby reprezentujące partnerów społecznych:

1. Pan Zygmunt Mierzejewski – Przewodniczący Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
2. Pani Elżbieta Wielg – ekspertka w Biurze Programów Europejskich, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”
3. Pani Agnieszka Lewandowska - ekspertka w Departamencie Funduszy Unijnych i Edukacji Cyfrowej,, Konfederacja Lewiatan

Osoby reprezentujące społeczeństwo obywatelskie:

1. Pani Ewa Kulik-Bielińska – Dyrektorka Fundacji im. Stefana Batorego

2. Pani Karolina Dreszer-Smalec – Prezeska Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
3. Pan Piotr Frączak – Koordynator Programu Rzecznictwa Krajowego, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
4. Pani Justyna Nakielska – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
5. Pani Justyna Ochędzan – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
6. Pan Tomasz Musielski – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
7. Pan Krzysztof Mrozek – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć (udział zdalny)
8. Pani Elżbieta Szadzińska – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
9. Pan Maciej Kunysz – Stowarzyszenie EKOSKOP
10. Pan Robert Kłosowski - Przedstawiciel New Europe Foundation
11. Pan Rafał Dymek – Polska Fundacja im. Roberta Schumana

Stali obserwatorzy:

1. Pani Marta Wnuk – Komisja Europejska (udział zdalny) DG REGIO
2. Pan Piotr Sanejko – Komisja Europejska (udział zdalny) DG EMPL

Pozostali uczestnicy posiedzenia:

1. Pani Ewa Adamczak – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
2. Pani Ewa Bieniek – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
3. Pani Barbara Marzec – Kierownik Oddziału Programowania w Departamencie Zarządzania Programami Regionalnymi, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
4. Pani Magdalena Iwaniacka-Łabędź – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Pomocowych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
5. Pani Janicka Iwona – współprzewodnicząca Grupy roboczej ds. społeczeństwa obywatelskiego KM FERS
6. Pani Magdalena Janik – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pani Monika Korczak – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
8. Pani Magdalena Lepianka - Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Pomocowych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
9. Agnieszka Luck – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
10. Pan Jakub Schimanek – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

11. Pani Anna Sulińska Wójcik – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Regionalnych,
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
12. Pani Katarzyna Szpakowska – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
13. Pan Piotr Zygałło – Dyrektor Departament Programów Regionalnych, Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej
14. Pan Grzegorz Żmuda – Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy
Unii Europejskiej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej